

Väljaandja:	Riigihalduse minister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	27.11.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	05.12.2021
Avaldamismärge:	RT I, 24.11.2021, 13

Suhtelises vaesuses elavatele peredele energiakulude kallinemise mõjude leevendamine

Vastu võetud 23.11.2021 nr 31

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 161 lõike 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja toetuse andmise eesmärk

(1) Määrusega kehtestatakse „Riigi eelarvestrateegia 2022–2025” lisa 5 kohase meetme „Energiahinna tõusu leevendusmeede vähemkindlustatud leibkondadele” rakendamiseks suhtelises vaesuses elavatele peredele eluruumi energiakulude kallinemise osaliseks katmiseks toetuse (edaspidi *toetus*) andmise rahastamise tingimused ja kord.

(2) Lõikes 1 nimetatud meetme eesmärk on leevendada suhtelises vaesuses elavatele peredele energiahindade ootamatust kasvust tingitud mõju. Eesmärgi saavutamiseks makstakse toetust.

§ 2. Toetuse saaja

(1) Toetust makstakse üksi elavale isikule või perekonnale, kelle kuu keskmine sissetulek on perioodil, mille eest toetust taotletakse, võrdne perekonna suhtelise vaesuse piiriga või sellest väiksem.

(2) Perekonnaliikmeteks loetakse käesoleva määruse tähenduses isikud, kes elavad samas eluruumis ja keda seob ühine majapidamine.

(3) Suhtelise vaesuse piir on 673 eurot kuus.

(4) Perekonna suhtelise vaesuse piiri arvutamiseks summeeritakse iga perekonnaliikme suhtelise vaesuse piir järgmiselt:

- 1) pere ühe täiskasvanud isiku kohta arvestatakse suhtelise vaesuse piir koefitsiendiga 1,0;
- 2) iga järgmise taotluse esitamise ajal vähemalt 14-aastase perekonnaliikme kohta arvestatakse suhtelise vaesuse piir koefitsiendiga 0,5;
- 3) iga taotluse esitamise ajal alla 14-aastase lapse kohta arvestatakse suhtelise vaesuse piir koefitsiendiga 0,3.

(5) Sissetulekuna käesoleva määruse tähenduses käsitatakse kõigi perekonnaliikmete tulumaksu seaduse §-s 12 ja § 23 lõikes 3 nimetatud tulused pärast maksustamist, millest arvestatakse maha makstud elatis ja täitemenetluses kinni peetud summad. Sissetulekute hulka ei arvestata sotsiaalhoolekande seaduse § 133 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tulused, sealhulgas lähedastelt saadud toetusi täies ulatuses. Kui perekonnaliikmed on saanud sissetulekuid, mis on makstud mitmeks kuuks ette või tagantjärele, võib arvestamise aluseks võtta taotlemisele eelnenud kuue kuu keskmise sissetuleku.

§ 3. Toetuse arvestamise alused

(1) Toetust makstakse §-s 2 nimetatud tingimustele vastavale üksi elavale isikule või perekonnale 80 protsendi ulatuses energia koguhinna osast, mis ületab kuu keskmisena järgmisi väärtusi:

- 1) elekter 120 eurot/MWh (12 s/kWh);
- 2) gaas 49 eurot/MWh (4,9 s/kWh);
- 3) kaugkütte 78 eurot/MWh (7,8 s/kWh), aga mitte vähem kui oli kaugkütte hind taotleja võrgupiirkonnas 2021. aasta jaanuari lõpu seisuga.

(2) Lõikes 1 nimetatud määrad sisaldavad tarbitud energia tasu, taastuvenergia tasu, aktsiisi, võrgutasu ja käibemaksu.

(3) Toetust antakse perioodi 2021. aasta 1. septembrist kuni 2022. aasta 30. märtsini (kaasa arvatud) energia tarbimise kulude osaliseks katmiseks.

(4) Toetuse ülempiir kõigi energiakulude peale kokku on 500 eurot ühe kuu kohta.

(5) Toetuse alampiiir kõigi energiakulude peale kokku on 10 eurot taotluse kohta.

§ 4. Toetuse taotlemine

(1) Toetust saab taotleda üksi elava isiku või perekonna alalise või peamise elukohaga seotud kulude hüvitamiseks. Abielus või vabaabielus isiku alaline või peamine elukoht on see, kus ta veedab suurema osa partneri või/ja lastega koos oldud ajast. Kui üksi elava isiku või perekonna alaline või peamine elukoht erineb rahvastikuregistrisse kantud elukohast, peab taotlusele lisama tõendid, mis näitavad, et tegemist on üksi elava isiku või perekonna alalise või peamise elukohaga. Tõendit ei pea esitama, kui vähemalt üks perekonnaliige on elukohta rahvastikuregistri kohaselt sisse kirjutatud. Kuigi isikute käsutuses võib olla mitu eluruumi, saab põhilisi elukohti perekonnal olla ainult üks.

(2) Toetuse taotlemiseks esitab üksi elav isik või perekonna esindaja (edaspidi *taotleja*) toetuse taotluse kirjalikult oma rahvastikuregistrijärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele koos järgmiste dokumentidega:

- 1) andmed perekonnaliikmete sissetulekute kohta, sealhulgas tõendid makstud elatise ja täitemenetluses kinni peetud summade kohta nende olemasolu korral, ning valla- või linnavalitsuse nõudmisel ka asjakohased pangakontode väljavõtted perioodi kohta, mille kulude katmiseks toetust taotletakse;
- 2) eluruumi energiatarbimist tõendavad dokumendid energia liigi kohta, mille kulude katteks toetust taotletakse;
- 3) tõendid, et tegemist on üksi elava isiku või perekonna tegeliku elukohaga, kui nende alaline või peamine elukoht erineb rahvastikuregistrisse kantud elukohast;
- 4) kui eluruumi kasutatakse osaliselt ettevõtluseks ja osa energiatarbimise kuludest on ettevõtlusega seotud, esitatakse koos arvega ettevõtlusega seotud kulude osakaal;
- 5) kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta, sealhulgas perekonna koosseisu ja alalise või peamise elukoha kohta;
- 6) kinnitus, et samu kulusid ei ole hüvitatud ega taotleta hüvitada muu toetuse või meetme kaudu ja esitatud osas ei arvestata vastavaid kulusid ettevõtlusega seotud kuluks;
- 7) kinnitus, et perekonna liikmeid ei ole arvatud mõne teise perekonna hulka ühestki meetmest samade kulude katteks toetuse taotlemisel.

(3) Olenevalt sellest, millise energiahinna tõusu kulude katteks taotlus esitatakse, peab lõike 2 punktis 2 esitatud dokumentidelt olema tuvastatavad järgmised andmed:

- 1) tarbitud elektri kogus (kWh või MWh) ja elektrikulud kokku (eurodes);
- 2) tarbitud gaasi kogus (kWh või MWh või m³) ja gaasikulud kokku (eurodes);
- 3) kaugkütte kulud kokku (eurodes), kui taotleja elab konkurentsiameti kooskõlastatud kaugkütte piirhinnaga piirkonnas;
- 4) kaugkütte kulud ning kuu keskmine või kuu lõpu seisuga ühikuhind (kWh või MWh) taotlusega hõlmatud kuul ja 2021. aasta jaanuaris, kui taotleja ei ela konkurentsiameti kooskõlastatud kaugkütte piirhinnaga piirkonnas.

(4) Kui taotleja esitatud gaasikulude arvel on tarbimise kogus toodud üksnes kuupmeetrites, teisendatakse see kWh-deks, korrutades arvuga 10,5.

(5) Kui toetust taotletakse kaugkütte kallinemise katteks piirkonnas, kus on kinnitatud Konkurentsiameti piirhind, loetakse kaugkütte ühikuhind võrdseks vastava kuu lõpu seisuga kehtinud kaugkütte piirhinnaga.

(6) Kui kortermaja kütmist korraldab korteriühistu ise elektri või gaasiga, on taotlejal võimalik küsida toetust kütmiseks kasutatud elektri- ja gaasikulude kallinemise kulude toetamise korras eeldusel, et korteriühistu väljastab arve, kus on toodud taotleja elukoha tarbimiskogus ja -kulu andmed vastavalt lõikele 3.

(7) Kui tarbija igakuisel arvel puuduvad lõikes 3 nimetatud andmed, peab taotleja esitama täiendava korteriühistu väljavõtte nõutud andmetega vastava eluruumi kohta, või korteriühistu puudumise korral kortermajale esitatud arve ja arvestuse taotleja eluruumi osa kohta.

(8) Taotlusi saab esitada kuni 2022. aasta 31. maini.

(9) Toetust saab taotleda tagasiulatuvalt ühe või mitme kuu kohta vastavalt taotleja soovile. Taotlust ei saa esitada tagasiulatuvalt taotluse esitamise kuupäevast rohkem kui neli kuud varasema energia tarbimise kuu kohta.

(10) Kui taotleja esitab taotluse enne 10 päeva möödumist perioodist, mille kulude kasvu katteks ta toetust taotleb, on ta kohustatud taotlusega koos esitama perekonnaliikmete pangakontode väljavõtted.

(11) Toetust ei saa taotleda hooldekodude kulude hüvitamiseks.

§ 5. Toetuse taotluste menetlemine ja toetuse välja maksmine

(1) Taotlust menetlev valla- või linnavalitsus kontrollib taotleja vastavust §-s 2 sätestatud tingimustele, arvutab välja toetuse suuruse vastavalt §-dele 3 ja 4 ning teeb toetuse maksmise või maksmata jätmise otsuse 21 tööpäeva jooksul kõigi dokumentide esitamisest arvates.

(2) Taotluse menetlemise käigus võib valla- või linnavalitsus nõuda taotlejalt selgitusi, lisainformatsiooni ja taotluse täiendamist või muutmist, kui see on vajalik taotluse määruse tingimustele vastavuse kontrollimiseks.

(3) Lõikes 2 nimetatud täiendava informatsiooni saamiseks võib valla- või linnavalitsus anda taotlejale kuni viis tööpäeva, mille jooksul peatub taotluse menetlemise aeg. Valla- või linnavalitsus jätab taotluse läbi vaatamata, kui taotleja ei ole tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud, ning teavitab sellest taotlejat. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.

(4) Taotlejale antakse võimalus esitada oma seisukohad enne taotluse rahuldamata jätmist või osalist rahuldamist, välja arvatud juhul, kui otsus põhineb taotluses esitatud andmetel ning puuduste kõrvaldamiseks esitatud teabel ja selgitustel.

(5) Valla- või linnavalitsus menetleb taotlust sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris.

(6) Valla- või linnavalitsus kannab toetuse üle taotleja soovitud arvelduskontole seitsme tööpäeva jooksul positiivse otsuse tegemisest arvates. Valla- või linnavalitsus võib toetuse välja maksta sularahas.

§ 6. Toetuse maksmise rahastamine

(1) Määruse alusel ja tingimustel peredele makstud toetuse kulud katab Rahandusministeerium.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksusele makstakse 7,44 eurot taotluse kohta.

(3) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud vahendid kantakse kohaliku omavalitsuse üksustele üle riigihalduse ministri käskkirja alusel, lähtudes toetuse kasutamise igakuisest sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri statistilisest väljavõttest.

(4) Riigihalduse ministril on õigus teha kohaliku omavalitsuse üksustele ettemakseid nii omal algatusel kui ka kohaliku omavalitsuse üksuse põhjendatud taotluse alusel, et tagada neile toetuse maksmiseks piisav rahavoog. Ettemakse, mis jääb kohaliku omavalitsuse üksusel kasutamata, tuleb tagastada riigieelarvesse.

§ 7. Toetuse tagasinõudmine

(1) Valla- või linnavalitsusel on õigus tagasiulatavalt kontrollida taotleja esitatud andmete õigsust. Kui on selgunud, et toetuse saamiseks on taotleja esitatud valeandmeid või on varjanud andmeid, mis oleksid mõjutanud otsuse tulemust, küsib valla- ja linnavalitsus toetuse taotlejalt tagasi.

(2) Valla- või linnavalitsus korrigeerib tagasinõude aluste ilmnmisel sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris määratud toetuse andmeid ning tagastab väärtalt makstud toetuse riigieelarvesse ühe kuu jooksul selle laekumisest arvates.

§ 8. Rahandusministeeriumi õigused

(1) Rahandusministeeriumil on õigus nõuda kohaliku omavalitsuse üksuselt täpsemat informatsiooni toetuseks antud vahendite kasutamise kohta.

(2) Rahandusministeeriumil on õigus nõuda kohaliku omavalitsuse üksuselt tagasi toetus, mille väljamaksmisel ei ole järgitud määruses sätestatud tingimusi.

Jaak Aab
Riigihalduse minister

Merike Saks
Kantsler